

سیلی واردات بر صورت صنایع روغنی

در حالی وجود تنگناهای مالی در صنایع روغن نباتی کشورمان و تعطیلی برخی از این واحدهای تولیدی توجه بسیاری از مشتریان این کالای اساسی و مسئولان را به خود جلب کرد...

جام‌جم گزارش می‌دهد

سیلی واردات بر صورت صنایع روغنی

در حالی وجود تنگناهای مالی در صنایع روغن نباتی کشورمان و تعطیلی برخی از این واحدهای تولیدی توجه بسیاری از مشتریان این کالای اساسی و مسئولان را به خود جلب کرد که ظاهراً با توجه به سیاست‌های یک بام و دو هوا می‌موجود در بخش‌های مربوط این روند ادامه خواهد داشت و در صورت ناپدید شدن نیازهای اصلی، ممکن است اخبار نگران‌کننده‌تری هم در آینده به‌گوش برسد.

کارشناسان و فعالان صنعتی در این زمینه می‌گویند، ورود شرکت‌های دولتی به بحث واردات کنجاله و روغن به بهانه تنظیم بازار، باعث شده توازن موجود در بازار برهم خورده و به نوعی کارخانه‌های روغن‌کشی از دانه با زیان‌های گسترده مالی مواجه و کم کم از مدار تولید خارج شوند که این موضوع در صنایع کشورمان اتفاقی ناگوار است. از سوی دیگر فعالان صنعتی با اشاره به روند تعطیلی کارخانه‌های کوچک‌تر که توان مالی کمتری دارند به دلیل نبود ماده اولیه، نگران آن هستند.

که طرح خودکفایی دانه‌های روغنی به دلیل حذف حلقه‌های واسطه یا همان صنایع تبدیلی، آفتی جدی در خودکفایی دانه‌های روغنی باشد، چون کشاورزان از آینده تولید خود مطمئن نیستند.

به جای مواد اولیه محصول نهایی وارد می‌شود

دبیرخانه انجمن صنایع روغن‌کشی در پاسخ به سوال خبرنگار ما مبنی بر مشکل صنایع روغن‌کشی، گفت: مشکل اصلی این است که واردات محصول کنجاله - نسبت به واردات مواد اولیه دارای مزیت است. بنابراین با شرایطی که مهیا شده باتوجه به تعرفه‌ها اگر شخصی هم واردات داشته باشد، تمایل به واردات کنجاله دارد و به دلیل مشکلات مختلف تولید در دانه‌های روغنی از این نوع فعالیت صرف‌نظر خواهد کرد.

به گفته انجمن صنایع روغن‌کشی، خطوط نصب شده موجود در ایران نزدیک به 4/6 میلیون تن است در حالی که توان تولیدی دانه‌های روغنی بسیار پایین‌تر از آن است که همین روند وابستگی به خارج از مرزها را تسریع کرده و باعث بروز چنین مشکلاتی هم شده است.

کارشناسان انجمن می‌گویند در صورت ادامه چنین روندی در صنعت روغن ایران نمی‌توان امیدواری زیادی به فعالیت برخی از کارخانه‌ها داشت و روند تعطیل شدن آنها تسریع خواهد شد، چون کارخانه‌ها با مشکل تامین مواد اولیه روبه‌رو هستند و نمی‌توانند نیازهایشان را تامین کنند.

برآوردهای انجمن حاکی از آن است که سال گذشته 1/5 میلیون تن انواع کنجاله وارد کشور شده که اگر درنظر داشته باشیم کارخانه‌ها به 2/5 میلیون تن واردات نیاز داشته باشند، می‌بینیم عملاً نیاز کارخانه‌ها با واردات محصول نهایی یا کنجاله تامین شده است به جای این‌دانه‌های روغنی به عنوان ماده اولیه وارد کشور شده باشد.

دولت، تعادل را برهم زده است

در همین حال سید راضی نوری، عضو کمیسیون کشاورزی مجلس به خبرنگار ما گفت: باتوجه به شرایط موجود، متأسفانه باید گفت دولت تعادل بازار را برهم زده و مشکلات ایجاد شده به نوعی در عملکرد و سیاست‌گذاری‌های مسئولان بوده است. وی افزود: پایین آوردن تعرفه‌ها و ورود برخی نهادهای دولتی به این زمینه، عامل‌های نابسامانی در صنعت روغن‌کشی بوده که در نهایت مانع ورود بخش خصوصی به این بخش شده است. به همین دلیل در کمیسیون بارها به مسئولان تذکر داده شده است و در این مورد اخیر نیز از مسئولان وزارتخانه‌های جهاد، صنعت، معدن و تجارت و وزارت اقتصادی سوال خواهیم کرد.

عضو کمیسیون کشاورزی مجلس ادامه داد، مسئولان به سیاست‌های اقتصاد مقاومتی در این زمینه توجهی نداشتند و با کاهش تعرفه به گونه‌ای باعث سوء‌استفاده گروهی خاص برای وارد کردن کالاهای مختلف از جمله مواد مصرفی شده‌اند و در نهایت تولید را داخل کشورمان با چالشی جدی مواجه کرده‌اند.

واردات مدیریت نمی‌شود

از سوی دیگر علی‌‌دانا، کارشناس صنعت روغن‌کنشی با اشاره به نیاز سه میلیون تنی کنجاله ایران به جام‌جم گفت: برای ریشه‌یابی مشکلات و معضل صنعت، لازم است یک دهه به عقب برگردیم و طرح مربوط به خودکفایی تولید دانه‌های روغنی را بررسی کنیم. در آن دوره برای خودکفایی تصمیم‌گیری‌هایی نسبی شد تا وابستگی 90 درصدی صنعت به خارج از مرزها تقریباً به 50 تا 60 درصد کاهش یابد، اما اجرا نشدن اصولی این برنامه، مشکلات فعلی را افزایش داد.

وی افزود: قرار شد تولید دانه‌های روغنی ایران تا یک میلیون و 700 هزار تن افزایش یابد که با این حجم تولید تقریباً خودکفایی 70 درصدی محقق می‌‌شد که کاملاً بجا و قابل قبول است، اما مشکل زمانی ایجاد شده که وزارت صنعت، متناسب با همین میزان تولید، موافقت‌نامه‌های اصولی ایجاد کارخانه‌ را صادر کرد درحالی که امروز این میزان تولید محقق نشده و بسیاری از این کارخانه‌ها بدون مواد اولیه مانده‌اند.

وی تأکید کرد: در شرایط فعلی اگر به حجم واردات غلات کشور توجه داشته باشیم که دانه‌های روغنی هم در این بخش قرار دارند، می‌‌بینیم تقریباً پنج تا شش شرکت که ظاهراً نام دولتی نمی‌‌توان به آنها داد، واردکنندگان اصلی بازار شده‌اند و به نوعی تعیین‌کننده بازار هستند و بخش خصوصی نقش قابل توجهی برای تامین دانه‌های روغنی مورد نیاز کارخانه‌ها ندارد. به این ترتیب، خود دولت واردکننده بزرگ کنجاله و محصول نهایی شده که امروز مشکل صنعت را دامن زده است. بنابراین به‌جای این‌که دولت به بهانه تنظیم بازار خود اقدام به واردات کند، بهتر است اجازه دهد بخش خصوصی وارد عمل شود و با نظارت دولت تامین‌کننده بازار باشد.

وی با اشاره به خروجی کارخانه‌های روغن‌کنشی به خیرنگار ما خاطرنشان کرد: فعال شدن این کارخانه‌ها و واردات دانه‌های روغنی دقیقاً سیاست‌های مورد نظر مقام معظم رهبری در مدیریت واردات است، چون خروجی این کارخانه‌ها، روغن خام یعنی ماده اولیه کارخانه‌های روغن‌کنشی است و کنجاله هم برای پرورش دام و طیور استفاده می‌‌شود، در حالی که امروز چنین نشده است.

از واحدهای کوچک حمایت نمی‌‌شود

علی‌‌فاضلی، مدیرعامل شرکت سیوس مازند با اشاره به سیاست حمایت از دانه‌های روغنی ایران به خیرنگار ما گفت: قرار بود کارخانه‌هایی که از دانه‌های روغنی داخلی خرید می‌‌کنند، بخشی از مالیات قانونی واردات کنجاله و روغن را نپردازند که سیاست مناسبی برای حمایت از تولید داخلی بود، اما این قانون دقیق و صحیح اجرا نشد.

وی افزود: تصمیم‌گیری‌های یک‌شنبه و بدون در نظر گرفتن تبعات اقتصادی آن به گونه‌ای بوده که تولید این کالای اساسی و حیاتی، بسیاری از واحدهای تولیدی کوچک را با چالش جدی مواجه کرده است.

تلاش برای احیای کارخانه جهان

سیدمرتضی خاتمی، نماینده مردم شهرستان ماهشهر درباره تعطیلی کارخانه جهان به خیرنگار ما گفت: براساس پیگیری‌های انجام شده از سوی نمایندگان زنجان در بخش‌های مختلف و همچنین استانداری قبل از پایان سال گذشته، مشکلات مادی و مواد اولیه مورد نیاز این کارخانه برطرف شد و دوباره تولید در آنجا آغاز شده است.

خاتمی افزود: در جلساتی که داشتیم، تصمیم‌گیری شد که در فاز اول، کارگران خطوط تولید اصلی به کار مجدد دعوت شوند و در آینده با افزایش ظرفیت تولید، بقیه کارگران نیز مشغول به کار شوند به همین دلیل اگر بگوییم کارگران بیکار شده‌اند، صحیح نیست.

بازار کمبودی ندارد

محمد آقاپاھر، رئیس اتحادیه بنکداران مواد غذایی درباره تغییرات قیمتی روغن‌نباتی به جام‌جم گفت: پس از انتشار خبر تعطیلی کارخانه جهان، برخی از مصرف‌کنندگان بر این باورند که قیمت‌ها افزایش خواهد داشت، اما لازم است این افراد در نظر داشته باشند که هیچ اتفاق خاصی در بازار نیفتاده و نباید منتظر افزایش قیمت باشیم.

وی تأکید کرد: میزان تولید کارخانه‌ تعطیل شده تأثیر قابل توجهی در کلان بازار ایران نداشته و دیگر تولیدکنندگان، جایگزین این کارخانه خواهند شد. این مقام صنفی، ضمن ابراز تأسف از تعطیلی این برند مشهور به مصرف‌کنندگان اطمینان داد به اندازه نیاز مصرف، کالا در بازار است و هیچ نگرانی خاصی برای تامین نیازهای بازار نیست.

عمادعزتی

اقتصاد